

מישהו נתן לך משהו להעביר ?

עשרות תרמילאים ישראלים עצורים כרגע במקומות שונים בעולם בחשד לסחר בסמים. רובם צעירים ללא עבר פלילי שיצאו מישראל לנקות את הראש והתפתו לכסף קל. הם קצה הקרחון של תופעה שלכדה את תשומת לב האינטרפול: התרמילאי הישראלי כבלדר הסמים האידיאלי.

• ורד לוי-ברזילי. איור: גילה קפלן

• פורסם לראשונה: 15.12.2003

• עודכן ב: 18.12.2003

הוא תרמילאי (או תרמילאית) באמצע שנות העשרים לחייו. גדל בסביבה טובה, בן למשפחה מהמעמד הבינוני-גבוה. שירת בצה"ל, השתחרר בלי בעיות מיוחדות, חסך קצת כסף ויצא לטייל בעולם. לפעמים השלים קודם תואר ראשון באוניברסיטה, לפעמים יצא לטייל לפני הלימודים. אין לו עבר פלילי. הוא עישן גראס וחשיש עוד בישראל, לקח אקסטזי מדי פעם במסיבות, אולי התנסה גם בל-S-D. במהלך הטיול גדלו מאוד כמויות הסמים שהוא צרך. רוב הזמן היה מוקף צעירים ישראלים דומים לו, שפיתחו עם הזמן יחס אובססיבי לסמים. כמעט בלי ששם לב לכך, סמים נהפכו למרכיב מרכזי בטיול שלו. הוא בילה במסיבות פול מון. התגורר באכסניות נוער "זרוקות" באירופה או בגסט האוס זול בהודו, תאילנד או דרום אמריקה. הוא תמים למראה. לא בולט בשטח. לבוש ג'ינס וטי שירט או זרוק יותר - עם ראסטות ושרוואל. הוא אינטליגנטי. בעל ביטחון עצמי. דובר אנגלית טובה. יודע להסתדר כמעט בכל סיטואציה. בעל תושייה ותעוזה. לא פעם בעל רקע קרבי. יודע להפעיל נשק. בעל נטייה מובהקת לקחת סיכונים. מוכן לקחת סיכון גדול תמורת סיכוי לרווח גדול קל ומהיר.

זהו פרופיל של התרמילאי הישראלי שעלול לחצות את הגבול ולהפוך לבלדר סמים, שהוכן על ידי האינטרפול ומשטרת ישראל והופץ בין משטרות העולם. הוא מבוסס על עדויות רבות של סוחרי סמים מקומיים שנתפסו במדינות שונות באירופה וכן בברזיל, פרו, אורוגוואי, הודו, תאילנד ומקומות נוספים. אלה, במהלך חקירותיהם, שירטטו באוזני החוקרים קווים לדמותו של המטייל הישראלי הצעיר והם שהכתירו אותו בתואר המפוקפק בלדר הסמים האידיאלי.

ביחידות משטרה שונות המופקדות על המלחמה בסמים הצטבר בתקופה האחרונה מידע רב על כך שתרמילאים ישראלים נהפכו לגורם משמעותי בתעשיית הסמים הבינלאומית. המידע הזה זורם כמעט מכל פינה בגלובוס. מאוסטרליה וניו זילנד, מתאילנד והודו, מהולנד וספרד וממדינות דרום אמריקה. הנתונים המדויקים אינם ידועים, אולם על פי משטרת ישראל ומשרד החוץ, עצורים כרגע בעולם עשרות רבות של ישראלים בחשד למעורבות בסחר בסמים. רבים מהם צעירים שמתאימים בדיוק לפרופיל שהוצג בפתיח: צעירים שגדלו בסביבה נורמטיבית, יצאו מישראל לטיול הרפתקאות תמים שקיבל בהמשך תפנית פלילית.

בשנות ה-80 נעצרו ישראלים ספורים בלבד מדי שנה בחשד למעורבות בסחר בסמים. רובם היו אז בעלי "פרופיל עברייני". בשנות ה-90 גדלו המספרים משמעותית. משנת 2000 והלאה מדובר בתופעה חובקת עולם שקשה להתעלם ממימדיה.

עם פרופיל אישי כה אטרקטיבי המגובה ברשתות הקשר הישראליות הידועות, יחסי אמון והניידות הגבוהה של המטיילים, לא קשה להבין את חיבתם של הדילרים הגדולים לתרמילאים ישראלים. קשה

יותר להבין אין נהפכים צעירים שגדלו בסביבה שומרת חוק לעבריינים בינלאומיים שמעניינים את האינטרפול.

תופעה שהולכת ומתרחבת

התשובה מסתרת כנראה במספרים. ניצב משנה עירית בוטון, ראש המחלקה לתפקידים מיוחדים באגף המודיעין של המטה הארצי של משטרת ישראל, מעריכה שלא יותר מ-5% ממברחי הסמים נתפסים. המתמטיקה פשוטה: אם עשרות נתפסים, מאות רבות ואולי אפילו אלפים פעילים. "נכון", מאשרת בוטון, "זה ההיקף. לצערי, זו תופעה שהולכת וגדלה. הם מבוקשים ומחוזרים גם על ידי סוחרים ישראלים, שבשבילם הם ממש נכס, וגם על ידי סוחרים מקומיים זרים. המשטרת בעולם מודעות לכך. לכן הורכב פרופיל של התרמילאי. הייתי במרכזי משטרה בעולם שכבר רואים בתרמילאים ישראלים סוג של מאפיה".

נצ"מ בוטון מופקדת על תיאום חקירות של פרשיות פשע בינלאומיות. שיתוף פעולה משטרתי בין יבשתי בהשתתפותה הוביל לפני כשבועיים לחשיפת רשת צעירים ישראלים החשודים בסחר בסמים ברחבי העולם. השוטרים ישבו להם על הזנב כמעט שלוש שנים עד שהצליחו להניח עליהם יד. על פי החשד מנתה הרשת 14 צעירים וצעירות, שעסקו בסחר באקסטזי וקוקאין. בראש הרשת עמד אסי בן מוש שיחד עם חברו, האסיר הנמלט רונן אטיאס, קנה את הסמים בהולנד והפיץ אותם בעולם באמצעות בלדרים ישראלים. בכליהם של העצורים נתפסו 25 ק"ג קוקאין ומאות אלפי כדורי אקסטזי. המעצרים התבצעו בפרו, ברזיל, ניו זילנד, אוסטרליה והולנד. שמונה מבין העצורים הם בני עשרים פלוס, ארבעה בני שלושים ומשהו, אחת בת 20, אחד בן 18.

החבורה הזאת, אומרת בוטון, גילגלה מיליוני דולרים. להערכתה, עשרה מבין ה-14 האלה התחילו כמטיילים תמימים שיצאו לטיול הגדול של אחרי הצבא. הם התמגנטו אל אזורים צפופי גראס ואקסטזי. חברו לאנשים שסמים הם חלק משגרת יומם, עברו לסמים קשים יותר כמו ל-S-D וקוקאין, נהיו חלק אינטגרלי מחבורת המשתמשים והסוחרים. בשלב מסוים התפתו לרווח כספי גדול תמורת שירות קטן וקל - העברת כמות לא גדולה של סמים ממדינה למדינה. ראש החבורה, סוחר הסמים המנוסה, שיווק להם את העניין כמשהו לא מסוכן במיוחד, עם סיכון קלוש להסתבכות. הם התפתו, הצליחו, לא נתפסו ותוגמלו ביד רחבה. בוטון: "צעיר או צעירה כאלה, שזרוקים באכסניה באירופה או בגסט האוס בהודו, בקושי מגרדים כספים להמשך הטיול שלהם, לא נעים להם להתקשר שוב הביתה ולבקש עוד כסף בשביל לקנות סמים או מזון. אלף-אלפיים דולר בשבילם זה סכום מאוד אטרקטיבי. שלא לדבר על סכומי עתק שמציעים סוחרים הסמים עבור הברחה של כמויות גדולות יותר. אז זה מגיע ל-10,000 דולר ולפעמים יותר. העונשים הצפויים אמנם כבדים, נעים בין שלוש לשבע שנות מאסר, אבל הם מרגישים על גג העולם, והם לא מוצאים סיבה למה לא לחזור על העניין שוב ושוב".

עם הזמן, הם תופסים אומץ, הכמות המוברחת גדלה, היעדים משתנים, הסיכונים הכרוכים עולים, ואיתם כמובן גם הרווחים הצפויים. עד שהתרמילאים נהפכים בעצם לבלדרי סמים המפיצים בעולם כמויות מסחריות.

הצעירים הישראלים בחבורת אסי בן מוש לא מתאימים לכל מרכיבי הפרופיל של התרמילאי הישראלי הטיפוסי שנהפך לבלדר סמים. סנ"צ חיים אליהו, ראש מדור סמים באגף המודיעין במטה הארצי מציע להבחין בין אלה שמתחברים לעולם התחתון ולרשתות סמים גדולות ונהפכים לעבריינים מן השורה, ובין ה"בלדרונים" - אותם בלדרי סמים חובבנים - שהפרופיל שלהם הוצג קודם.

את חוקרי המשטרה מעניינים היום גם הקטנים, אלה שרובצים בגסט האוס בהודו, או באכסניות באירופה ועושים שם את הסטאז' שלהם. משם מלקטים אותם הסוחרים הגדולים. אנשי החוק רוצים

להקדים תרופה למכה, לאתר אותם לפני שהם מסתבכים בגדול. "בשנה האחרונה נתפסו עשרות תרמילאים שהבריוח סמים ממקום למקום בתוך הודו. וגם אנחנו (משטרת ישראל) תפסנו עשרות שהבריוח סמים מהודו לישראל", אומר סנ"צ אליהו. "מדובר בעיקר על הברחת החשיש ההודי - הצ'אראס - על ידי תרמילאים גילאי 20-27, צעירים פריקים, שחוזרים מהטיול ומעבירים על גופם את הסם, או כאלה שהסליקו אותו בצורות שונות. חלק מהם נתפסו בארץ, חלק נתפסו באירופה".

הסליקו?

"כן. הטמינו בסליקים. למשל, בתוך חבילות ששלחו לעצמם בדואר הביתה. יש להם שיטה הם משטחים את החומר הזה שהוא כמו פלסטלינה, לפרוסות דקות. מכניסים למעטפות. לספרים. לכלי רחצה. לפסלים. לבגדים".

אז אתה בעצם מדבר על חבר'ה שחוזרים מהטיול ושולחים לעצמם כמות קטנה, אישית, של צ'אראס הביתה.

"סליחה, מי אמר לך שימוש עצמי, ומי אמר כמויות קטנות? לפעמים אלה כמויות קטנות יחסית, אבל הרבה פעמים כמויות מסחריות לגמרי. אני מדבר על אנשים שמוכרים, יש להם קליינטים. והם עברייני סמים לכל דבר. הם לא עבריינים קלאסיים והם בדרך כלל לא מתעסקים עם סמים קשים. אלה תרמילאים שראו כמה הצ'אראס זול בהודו, ואיזה רווח אדיר הם יכולים לעשות ממכירה של כמות מסוימת בארץ, ולא עמדו בפיתוי. אבל הם מבריחי סמים. בחו"ל ההבדלים האלה בטח לא מעניינים את אף אחד. וגם בארץ, בבית המשפט, המניעים השאנטיים הרוחניים שלהם לא ייקפו לטובתם ולא יוכרו כנסיבות מקילות. הברחת סם היא הברחת סם וסחר בסמים הוא סחר בסמים. דבר נוסף, הרבה מקרים מתחילים 'רק בהברחת כמות קטנה' והופכים לסיפור אחר לגמרי".

תן מקרה לדוגמה.

"בין השנים '95 ל-2000 הייתי נציג של המשטרה בהולנד. לקראת סוף השירות שלי שם, נתפסה צעירה ישראלית בת 20. ילדה מבית טוב, נורמטיבי, בוגרת תיכון, בית מבוסס כלכלית. סיימה צבא, התכוננה ללמוד באוניברסיטה. באה לכמה חודשים לאמסטרדם. התיידדה עם חבר'ה צעירים, גילתה את הקופי שופס, יצאה למועדונים, עישנה חשיש, כמו כולם. יום אחד במסיבה ידיד הציע לה אקסטה. אחד, זה הכל. רק כדור אחד. היא נגנבה. עברה תוך זמן קצר לל-0-D. שכחה מכל התוכניות שלה לטייל. הטיול לגלות עולם הפך למסע לגלות את הסם. סוחרים סמים מקומיים קלטו אותה. הם תמיד קולטים אותם, כי אלה נמשכים אליהם כמו פרפרים אל האש. אמרו לה 'תעלי על מטוס, תעבירי את החבילה הזאת, תקבלי 15,000 דולר'. היא נדלקה. עשתה את זה כמה פעמים. הרוויחה בוכטה. הייתה בעננים. הרגישה שהיא בסרט. ואז היא נתפסה. נכנסה לכלא. החיים שלה התרסקו. היא עברה בכלא גמילה. למיטב ידיעתי, היא עדין יושבת".

כמה כמוה יש היום?

"עשרות רבות, יושבים בבתי כלא ברחבי העולם".

איך זה מתחיל

מה גורם בכל שנה למאות ואולי אלפי מטיילים ישראלים צעירים מבתים טובים, להישאב אל העולם התחתון ולהפוך לסוחרים סמים בינלאומיים? מהי הנקודה שבה תרמילאי שעישן צ'אראס עם החבר'ה נהפך לבלדר סמים? איפה עובר הקו הזה, מי הם אלה שחוצים אותו ולמה? בתקווה לקבל תשובות על כמה מהשאלות האלה נסענו לכפר איזון בשדות ים, שמנהל עמרי פריש. זהו כפר גמילה טיפולי ל"שרוטים" - תרמילאים נפגעי סמים שחזרו מהטיול אבל לא חזרו לעצמם. הם סובלים מהתקפים פסיכויטיים, התקפי חרדה ופאניקה, ניתוק מהמציאות ועוד תופעות לוואי, חלקן

הפיכות חלקן בלתי הפיכות, שהביאו איתם הביתה מהמסע לגילוי העולם, שנהפך, כמו שאומר סנ"צ אליהו, למסע לגילוי הסם.

מאחר שהם באים מרקע של מעמד בינוני-גבוה - ממש כפי שמתואר בפרופיל של האינטרפול - מאשפזים אותם הוריהם בכפר איזון בעלות של כ-10,000 שקלים לחודש, במקום לאשפז אותם במחלקה פסיכיאטרית. בכפר איזון הם מקבלים טיפולים נפשיים, גופניים, הוליסטיים, אלטרנטיביים, אישיים-צמודים שמטרתם לאזן אותם. מול הנתון שפירסמה השנה הרשות למלחמה בסמים - "90% מהתרמילאים משתמשים בסמים" - מעמיד עמרי פריש 90 אחוזי הצלחה בהבראת הצעירים הפגועים האלה. אלא שהם, עדיין, מיעוט מבוטל. 50 אלף תרמילאים יוצאים מדי שנה מישראל (30,000 מתוכם מגיעים להודו). מתוכם כ-2,000 חוזרים פגועים. 600 מתאשפזים במחלקות פסיכיאטריות ונזקקים לטיפולים ממושכים. האחרים נעים ונדים אבודים, מתקשים לתפקד אבל מכחישים או מדחיקים את מצבם, מגיעים לפעמים לטיפול ואפילו לאשפוז.

בכפר איזון יש רק 24 חדרים. כלומר 24 מטופלים בכל פעם, וכאמור, רק ילדי העשירון העליון יכולים להגיע לשם. עמרי פריש, עובד סוציאלי, איש עם חזון, המייסד והמנהל של הכפר, לא מתיר לנו להיפגש עם המטופלים אלא עם המטפלים והמדריכים בלבד. הדיסקרטיות כאן הכרחית וטובת המטופלים עומדת מעל לכל. הוא חושש שחשיפה לתקשורת, גם בעילום שם, עשויה לפגוע במטופלים. לפיכך משתתפים בשיחה פריש, נמרוד - שהוא מדריך לשעבר בכפר ולא רוצה שנציין את שם המשפחה שלו - חן עופר (רכז המדריכים) ודניאל עובד, מדריך בכפר.

ארבעתם תמימי דעים לגבי השלב הראשון: איך זה מתחיל.

עופר: "צריך להבין את הרקע, את האווירה, את כל תחושת הקיום השונה. כולם משתמשים בצ'אראס. אף אחד לא זוכר בכלל שזה משהו לא חוקי. רואים בזה דבר טוב וחיובי. על הבסיס הזה, להעביר כמות קטנה ממנאלי בדרך למסיבה בגואה זה הדבר הכי טבעי בעולם. לא 'פשע', לא 'עבירה' ולא כלום. אם יבוא שוטר לתרמילאי כזה ויגיד לו 'אתה סוחר סמים' הוא יפול על הארץ מרוב צחוק, ככה זה מתחיל".

על ההמשך כבר יש חילוקי דעות בין הארבעה. עופר חושב שהקטע הכספי שולי. "זה קטע חברתי לחלוטין. אתה מביא סחורה, אתה בעניינים, אתה חם. אתה בסצינה. אנשים באים אליך לקנות. אם יש לך גם אקסטזי וכמה טריפים, קרנך עולה עוד יותר. אני יודע שעושים את זה חברה שבפירוש לא זקוקים לכסף".

נמרוד מציע לא לייפות את העסק. לדעתו, הכסף משחק תפקיד מרכזי בהחלט. "תחשבי על בחורה בת עשרים ומשהו, שיצאה לבד לטיול כזה. נגמר לה הכסף. היא רוצה מאוד להמשיך את הטיול. היא עמדה באתגרים גדולים, התגברה על הרבה פחדים. להעביר ממקום למקום סם כדי לממן את המשך הטיול, לא נראה לה ביג דיל. לפעמים יש התעשתות פתאומית, אבל ברוב המקרים לא, והאחוזים מדברים - ברוב המקרים זה גם מצליח".

מה זה "התעשתות פתאומית"?

"אני רוצה להדגיש שאנחנו מדברים פה מניסיונו האישי, מהיכרותנו עם המקומות ועם חברים בעבר שהיינו איתם בהודו, אין פה ידע מחקרי אמפירי, ואנחנו לא מדברים על המטופלים הנוכחיים. יש לי ידידה שרצתה להביא צ'אראס, היא עטפה את זה בניילון והכניסה לנרתיק, לוואגינה. מה שאת שומעת. היא עברה את שדה התעופה הראשון, עלתה למטוס, ובאמצע הטיסה קלטה מה שהיא עושה. נכנסה לשירותים במטוס, הוציאה את זה, זרקה הכל לאסלה והורידה מים. לזה אני קורא התעשתות". עופר: "קשה להגדיר מניעים. כל אחד מביא את מי שהוא לתוך הסיטואציה. יש מקרים של ניצול ציני. הסוחרים מאמצים צעירים שנראים להם עם פוטנציאל. מטפחים אותם. מפתים אותם. אני מכיר מקרה

של סוחר בהודו שרצה להבריח קוק ליפאן, אבל לא רצה להסתכן. שתי מטיילות צעירות ישראליות נפלו אצלו ברשת. מה הניע אותן? לדעתי הרווח הכספי העצום שחכה להן. הוא שיכנע אותן שזה כלום. הן לקחו את החומר, ושלושתם עלו יחד לטיסה. בכניסה ליפאן תפסו אותם. הוא היפנה את הגב והמשיך הלאה כאילו אין לו קשר לעניין וטס טיסת המשך לאוסטרליה. הן נעצרו ונכנסו לכלא. התרמילאים לא מקצועיים, לא מכירים את הקודים, והם להוטים, לכן ברוב המקרים הם אלה שיאכלו אותה".

אחד מעשרה

המדריכים והמטפלים בכפר איזון מעריכים שאחד מתוך עשרה תרמילאים מעורב ברמה כזו או אחרת בהברחת סמים. עשרה אחוזים. כלומר, מבין 50,000 תרמילאים שיוצאים לטייל בכל שנה, כ-5,000 יעסקו לדעתם בסחר בסמים. אם נצליב את הנתון הזה עם נתוני המשטרה שמדברת על עשרות נתפסים ומאות ואולי אלפים שעוסקים בסחר בסמים, אפשר להגיע למסקנה הבאה: כמה מאות עד כאלף צעירים נהפכים לסוחרים בסמים ממש. כאלה שמבריחים כמויות מסחריות של סמים בין מדינות. אלפי הנותרים הם "בלדרונים", או כמו שלמדנו בכפר איזון לכנות אותם, "ארנבים" - אלה שמעבירים כמויות קטנות יחסית של צ'אראס, אקסטזי ול-D בתוך תחומי המדינה שבה הם שוהים, ומוכרים אותן במסיבות ובאירועים רבי משתתפים.

דניאל עובד: "הכרתי צעירה ישראלית שהפכה לדילרית רצינית. ילדה יפה, חמודה, מבית מבוסס. היו לי איתה שיחות. ניסיתי להבין למה זה קרה לה. כסף ממש לא היה הקטע שלה. היא חיפשה חום ואהבה. תשומת לב. התחילה למכור צ'אראס לחברה ונהפכה למוקד משיכה. היא סיפרה איזו הרגשה טובה זה נתן לה. כולם ידעו תמיד שיש לה חומר. היה אקשן סביבה. הייתה לה תחושה חדשה של כוח. היא התחילה לצרוך סמים קשים וגם לסחור בהם. 'עלתה ליגה'. התחילה להבריח סמים בין מדינות. היא בחורה מתוחכמת והיא לא נתפסה. זה לא מפליא, כי מי שיראה אותה יתקשה לקשר בין המראה שלה לסיפור הזה. היא נהייתה סוחרת סמים כבדה והיא לא נתפסה. כששוחחתי איתה כמה חודשים אחרי שהיא חזרה לארץ, היא אמרה לי 'דניאל, לא היה לי מושג מה אני עושה. זה היה כמו סרט'. היא תפסה את הראש שלה. לא האמינה לאן שהתגלגלה. רק אחרי שהכל נגמר היא קלטה מה בעצם היא עשתה. מי בעצם היא הייתה".

עמרי פריש אומר שכל מי שמכיר את עולם הצעירים בהודו לא יופתע מהנתונים. תרמילאי בהודו שלא רוצה "להתכלב" (לחיות חיי כלב) מוציא, לדבריו, 8-9 דולר ליום כולל לינה, אוכל, נסיעות וכניסה למקומות שונים. יום אחד נגמר לו הכסף, והוא צריך בסך הכל עוד כמה מאות דולרים כדי להמשיך. הוא ממילא תיכנן לנסוע לגואה. הוא ממילא תיכנן לשכור וספה. בא מישהו ומציע לו בסך הכל לקחת חבילה קטנטונת לשם, ויש לו את המשך הטיול בכיס. זה כל הסיפור.

פריש חזר לא מזמן משהות של חודש בהודו, במסגרת משלחת מטעם משרד ראש הממשלה והרשות למלחמה בסמים. הוא נפגש וניהל שיחות עם מאות תרמילאים. "רבים מגיעים עם קווים אדומים מראש", הוא אומר. "עשרות אמרו לי - 'באתי עם החלטה להתנסות בצ'אראס, אבל כימיקלים לא'. אחרים אמרו 'באתי עם החלטה להשתמש בסמים, אבל לסחור לא'. אבל הם הודו לפני שעם הזמן הקווים דהו, עד שנמחקו לגמרי. אלה שנשבעו שלא יגעו בכלום חוץ מצ'אראס, התפתו לאקסטוז ולל-D. אלה שנדרו לא להגיע לסחר, סחרו".

למה? איך זה קורה להם?

"תרבות השימוש בסמים בהודו בקרב הישראלים היא יותר גדולה ועמוקה אפילו ממה שאני חשבתי, ואני די בעניינים. אפשר להגיד באופן כללי, שכמעט כל מה שכולם (או כמעט כולם) עושים שם זה

שימוש בסמים. יש פה תהליכים שמשיקים אחד לשני. אני מניח שככל שהמצב בארץ יותר רע ומלחיץ בתחום הביטחוני והכלכלי כך הצורך שלהם בבריחה והנטייה שלהם לדפוק את הראש גדלה. והקו זז. חלק מזה נובע גם מתפישות ישראליות נודעות של 'לי זה לא יקרה' ו'אחי, קטן עלי'. הבן אדם שאמר את זה סיפר לי שהוא דפק עכשיו ארבע אקסטות. הוא בוגר יחידה קרבית איכותית. הוא כבר ראה ועבר הכל. מה זה בשבילו אקסטזי? משחק ילדים. ושיהיה ברור, מדובר על הטובים ביותר: בוגרי צה"ל, יחידות מובחרות, מטכ"ל, גולני, צנחנים, בנות ששירתו בקרבי, בנות מיחידות העלית של המודיעין, אנשי מחשבים מוכשרים, סטודנטים שנה שלישית ורביעית לרפואה, סטודנטים וסטודנטיות למשפטים ולמדעים. אינטליגנטים, רוחניים, אמנים, אינטלקטואלים. בחורים ובחורות מהמיטב שיש לנו".

הם סיפרו לך על הסחר?

"כן. אמרו לי חופשי 'פה ושם בא מישהו, מציע להעביר איזה קילו. או כמה אלפי אסקטות, ול-0. ד. אז העברתי. למה לא? בן אדם, קיבלתי אלף דולר נקי'. זה עצוב מאוד. בסוף זה היצע וביקוש. כשיש כזה ביקוש גדול, מישהו חייב לספק את הסחורה. הם ממילא שם, הם ממילא נעים בתוך זה, אז זה שהם נהפכים למוציאים ולמביאים נראה טבעי לגמרי".

תדהמה ברשות למלחמה בסמים

חיים מסינג, מנכ"ל הרשות למלחמה בסמים, עמד בראש המשלחת שיצאה בקיץ האחרון להודו כדי לאמוד את היקף התופעה של שימוש בסמים בקרב התרמילאים. "הקונסולית בהודו, רחל יוספוב, אמרה לי שתרמילאים שלנו מנוצלים לעתים להעברת סמים במעטפות, בחבילות, במסווה של התרמילים והפקלאות שלהם", הוא אומר. "התופעה מתרחשת בתוך הודו וגם מהודו החוצה".

מסינג הופתע עם זאת מאוד כששמע את ההערכות של המשטרה ושל סגל המטפלים והמדריכים מכפר איזון. "זה נשמע לי מוגזם, בידי הרשות אין נתונים כאלה. אם הם נכונים, זו רעידת אדמה. אם יש מספרים כאלה, רשויות המדינה ובראשן אנחנו מחויבים להיכנס לעובי הקורה, לפרסם פסקי דין ועונשים שקיבלו סוחרי סמים ישראלים, שיראו וייראו".

מסינג מצוין שהרשות מנפיקה ללא הרף עלונים ודפי הסברה למטיילים ובהם אזהרות, הסברים על העונשים הכבדים ותנאי מאסר בלתי אנושיים הצפויים להם במדינות שונות על שימוש וסחר בסמים. הכל, כנראה, ללא הועיל. הוא חזר מתוסכל מאוד מהסיוור. "ראיתי אינספור צעירים וצעירות מסוממים, פלגמטים, אפאתים, ששום דבר לא מעניין אותם חוץ מסמים. רובצים כמו פגרים בחדרים, לא מטיילים, לא סקרנים, לא רוצים להכיר, לא מתחברים לאנשים, שום דבר. את יודעת מה, אפילו סקס אין שם. אפשר לצפות שבמקום של ריכוז של כל כך הרבה צעירים תהיה אווירה מינית תוססת, לא? כלום. הם ממש גמורים. זה נורא. זה עצוב מאוד".

מה הפיתרון?

"הסברה וחינוך. מה עוד אפשר לעשות? אנחנו נפתח שם בקרוב סניפים שלנו לטיפול ראשוני בנפגעי הסמים, עד להבאתם לארץ. נגביר את ההסברה והחינוך בבתי ספר, בצבא, באוניברסיטאות. אין פיתרון אחר. עכשיו סיפקת לנו חזית חדשה למלחמה - הסחר בסמים. נצטרך לבחון יחד עם ראש הממשלה, עם משרד החוץ, עם כל הגורמים איך תוקפים את הנושא הזה באופן נכון ויעיל. זו בעיה סבוכה וקשה שהפתרונות לה הם לא פשוטים".

עכשיו אתם נזכרים?

ב', בת 24, חזרה מהודו לפני זמן קצר, מטיול תרמילאים במנלי ובוורנסי. ההתעסקות במינוני השימוש והסחר בסמים בקרב תרמילאים נראית לה פיקשוש אחד גדול. במקום לטפל בבעיה מן השורש, היא אומרת, הולכים כרגיל, אל הסימפטומים. "הם פשוט מצחיקים אותי, כל האנשים המערכתיים האלה", היא אומרת, "הם יכולים לפתוח סניפים של האגודות, זה לא יעזור. מי בכלל ירצה להיכנס? הסחר בסמים זה לא העניין. בכלל, הסמים זה לא האישי, האישי הוא החברה הישראלית החולה. החברה של המלחמה. הם צריכים להבין שהסמים זה תחליף למשהו שבני אדם צעירים לא מקבלים במדינה הזאת.

"הם קוראים למי שלוקח סמים 'שרוט'. הם חושבים שזאת המחלה שלו. אבל הם טועים. המחלה שלו אחרת. לפני חודש או חודשיים הצעיר הזה היה בשטחים והוא ראה איש או ילד שהוא הרג אותו. לפני חודש הצעיר הזה נכנס בלילה לבית של משפחה ערבית, הרביץ לילד, לאמא, ולקח את אב הבית למעצר. זה מה ששרט אותו. זאת מחלת הנפש שלו. לא הסמים. את הסמים הוא לוקח כדי להשכיח קצת את התמונות שמלוות אותו כל הזמן מאז. אני לא אומרת שזה הסיפור אצל כולם. אבל לכולם יש צורך חזק בבריחה. בשחרור.

"יש הרבה הסברים אפשריים. אבל הכל חוזר תמיד למצב הלא נורמלי של החיים שלנו פה. בחברה של המלחמה. הצ'אראס הוא סם של אהבה וחופש. אין בו שום דבר שלילי. ומה שקורה בהודו זה ביטוי לרצון החזק של צעירים ישראלים לברוח מהטירוף שנכפה עליהם. אנשי האגודות למלחמה בסמים אוהבים לדבר על ה'פרוזדור' שמוביל מגראס לסמים קשים. אנחנו מדברים על פרוזדור אחר לגמרי. שדחפו אותנו אליו בגיל חמש או שש. תהיו ילדים טובים. תלכו לגן, לבית ספר, לתיכון, לצבא, לאוניברסיטה. תתחתנו. תולידו ילדים. ומה עם החיים שלנו? ומה עם מה שאנחנו רצינו? בפרוזדור הדפוק הזה, אין התכוונות אישית. אין יחס אוהב. אין חופש. או שאתה במסלול, או שאתה כישלון. זאת מסגרת שמתאימה לחלק מהילדים. כל האחרים: אם היה להם מזל, ההורים שלהם רשמו אותם לבתי ספר דמוקרטיים פתוחים. אם לא, הם משתרכים מאחור, נפליטים. מאבדים אמון, מפסיקים ללמוד.

"אני יצאתי מהמערכת הזאת ככה. לא ראו אותי. לא הבינו אותי. לא פגשו בצרכים שלי. לא באו לקראתי. לא הציעו לי אלטרנטיבה, מקום שבו הייתי יכולה להביא את הכישורים היחודיים שלי לביטוי. ומשם, לצבא, שזה בכלל, מה זה הדבר הזה?! להיכנס בגיל 18 לעולם של מלחמה. אז איך רוצים שנצא שפויים? איך מצפים שנרצה לדעת ולקבל משהו אחר מהעולם הזה? סמים מאפשרים להרבה אנשים בגילי סוג של פתיחות, אהבה, חום, וזו דרך תקשורת ממש טובה. היא בטח יותר טובה מדרך התקשורת של הצבא ושל מערכת החינוך.

"חלק מהאנשים, כשהם מנסים אקסטזי, הם לא יודעים איך להתמודד עם זה, כי הם לא למדו שום דבר באמת, ואז הם נופלים. אם הייתה מערכת חינוך ותמיכה אמיתית, שהיו מלמדים בה את הילדים מה זה החיים באמת, אז גם התנסות באקסטזי לא הייתה מפילה אותם. אף אחד לא היה נשרט מזה. מי שצריך לטפל בזה חייב להבין שהפגיעה מתרחשת הרבה הרבה לפני כן. לא דיברו איתנו על זה ביסודי. לא בתיכון. לא למדנו כלום. לא התנסו בכלום. לפני הטיול, פעם ראשונה, נתקלתי בעלונים שאמרו לי - תיזהרי מסמים. תיזהרי מעונשים כאלה וכאלה. באמת, תודה רבה. יופי. איפה הייתם כל השנים?"*

vlevy@haaretz.co.il